سەرچاوەکانی کوفر

[kurdish – کوردی – كردي]

ئیبن قەیم ئەلجەۆزیە

وەرگێڕان وپوخت کردنی: فەرمان عەزیز نەجار

پێداچونەوەی: پشتیوان سابیر عەزیز

2011 - 1432

IslamHouse.com

﴿ أركان الكفر ﴾

« باللغة الكردية »

ابن قيّم الجوزيّة

ترجمة: فرمان عزيز نجار

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

2011 - 1432

IslamHouse.com

سەرچاوەکانی کوفر

سەرچاوەکانی کوفر چوار شتە:

١. الكبر: خۆ بەگەورەزانی.

٢. الحسد: حەسوودی.

٣. الغضب: تووڕەیی.

٤. الشهوة: ڕابواردن و ئارەزووات.

خۆبەگەورەزانی ڕێگا بە مرۆڤ نادات ملكەچ و گوێڕایەڵ بێت بۆ خوا ..حەسوودیش ڕێگا بە مرۆڤ نادات گوێ بۆ ئامۆژگاری شلكا و ئامۆژگاری وەرگرێت.. تووڕەیش ڕێگا بە مرۆڤ نادات دادپەروەر بێت.. شەهوەت و ئارەزوواتیش ڕێگا بە مرۆڤ نادات هەڵسێ بە بەندایەتی خوا .

ئەگەر هاتوو مرۆڤ هێزی دایە بەر خۆی و خۆبەگەورەزانی لە ناخی خۆیدا ڕووخاند، ڕێگای ملكەچی و گوێڕایەڵی بۆ ئاسان دەبێت، ئەگەر حەسوودیشی لە ناخی خۆیدا ڕووخاند، ڕێگای وەرگرتنی ئامۆژگاری بۆ ئاسان دەبێت، ئەگەر تووڕەییشی لە ناخی خۆیدا ڕووخاند، دادپەروەری بۆ ئاسان دەبێت، ئەگەر شەهوەت و ئارەزوواتیشی لە ناخی خۆیدا ڕووخاند ڕێگای ئارامگرتن و داوێن پاكی بەندایەتی بۆ ئاسان دەبێت .

بەڵام ئەگەر كەسێك بەمانەوە گیری خواردبێت، ئەوە لابردنی چیا لە شوێنی خۆی زۆر ئاسانترە لەلای لەو چوارە، بە تایبەت

ئەگەر ئەمانە بووبێت بە خوو و مەلەکە و سیفات، ئەوکات زۆر ئاستەمە کاری لەگەڵدا بکرێت، بۆیە هەرکاتێك بیەوێت کارێك ئەنجامدات ئەوە ئەم چوارە لێی فەساد دەکات، سەرچاوەی هەموو خراپەیەکیشی لەم چوارەوەیەوە سەرهەڵدەدات .

ئەگەر بێتوو ئەم چوارە بەسەر دڵیدا زاڵ بوو، ئەوە ناحەق بە حەق دەبینێت، حەقیش بە ناحەق دەبینێت، چاکە بە خراپە دەبینێت، خراپەش بە چاکە دەبینێت، دنیای لێ نزیك دەبێتەوە دواڕۆژیشی لێ دوور دەکەوێتەوە .

ئەگەر وورد بینەوە لە سەرچاوەی کوفری گەلانی پێشوو، ئەوە دەبینین لەو چوارە هەڵقولێوە، هەر لەسەر ئەمەشە سزادراوون، جا کەم و زۆری سزاکە بە ئەندازەی کەم و زۆری ئەم چوارەیە .

کەواتە: هەر کەسێك ئەم چوار دەرگایە لەسەر خۆی دابخات، ئەوە هەموو دەرگاکانی خراپەی لەسەردا دادەخرێت، چونکە ئەم چوارە ڕێگا بە مرۆڤ نادەن کە ملکەچ و ئیخلاص و تەوبە کار بێت و حەق و ئامۆژگاری موسڵمانان وەربگرێت و تەوازوعی بۆ خوا و بەندەکانی خوا هەبێت .

سەرچاوەی هەلقوڵانی ئەم چوارەش لە ناخی مرۆڤدا ئەوەیە کە ئەو مرۆڤە بە چاکی پەروەردگاری نەناسیوە و نەفسی خۆی نەناسیوە، چونکە ئەگەر پەروەردگاری بناسیبایە بەوەی کە خاوەنی هەموو سیفاتێکی بەرزو بڵندو بێ کەم و کورتیە، نەفسی خۆشی بناسیبایە بەوەی کە پڕە لە کەم و کورتی، دڵنیابە ئەوەهەرگیز خۆی بە گەورە نەدەزانی و تووڕە نەدەبوو

و حەسوودیشی بەکەس نەدەبرد و بەو شتەی کە خوا پێیداوە، لەبەر ئەوەی لە راستیدا حەسوودی جۆرێکە لە دووژمنایەتی کردنی خوا کە پێی ناخۆشە خوا ئەو نیعمەتەی بە بەندەی خۆی بەخشیوە لە کاتێکدا کە خوا خۆی پێی خۆشە، پێی خۆش نیە ئەو نیعمەتە لەسەر ئەو بەندەیەی لاچێت لەکاتێکدا خوا پێی خۆشە لەسەری لاچێت .

ئەمەش دژایەتی (القضاء والقدر) و حەز و پێناخۆشی خوایە، بۆیە (ابلیس) دووژمنی ڕاستەقینەی خوایە، چونکە گوناهەکەی هەڵقوڵاوی خۆبەگەورەزانی و حەسوودی بوو .

هەڵکێشانی ئەم دوو رەوشتەش (کبر) و (حسد) بە ناسینی خواو یەکتاپەرستی دەبێت، بە ڕازی بوونی بە بڕیاری خوا و گەڕانەوەی بۆ لای خوا دەبێت .

هەڵکێشانی تووڕەیش بە ناسینی نەفسی خۆی دەبێت، بەوەی کە نەفسی شیاوی ئەوە نیە لەبەر خاتری ئەو تووڕە بێت و تۆڵە بسێنێت، چونکە ئەوە هەڵبژاردنی نەفسە بەسەر ئەو پەروەردگارەی دروستی کردووە، بە سوودترین و گرنگترین شتیش کە ئەم بەلێیەی پێ لە خۆی دوور بکاتەوە، ڕاهێنانی نەفسیەتی لەسەر ئەوەی کە لەبەر خاتری خوا تووڕە بێت و ڕەزامەندیشی هەر لەبەر خاتری خوا بێت، کەوابوو هەرکاتێك لەبەر خوا تووڕە بوو و ڕازی بوو، ئەوە تووڕەیی بۆ نەفسی خۆی و ڕەزامەندی بۆ نەفسی خۆی نامێنێت .

دەرمانی ئارەزوواتیش زانست و زانیاری درووستە، چونکە زانست و زانیاری درووست وا لە مرۆڤ دەکات کە چاو ساغ بێت بەرانبەر بە ڕاستی شتەکان .

(الغضب) تووڕەیی، وەکو ئاژەڵی دڕندە وایە، هەر کاتێك خاوەنەکەی لە ناو چوو دەست دەکات بە خواردنی .

(الشهوة) ئارەزووات، وەکو ئاگر وایە، ئەگەر خاوەنەکەی هەڵی گیرساند گرپە دەکا و دەیسوتێنێ .

(الكبر) خۆبەگەورەزانی، وەکو لێ گرتنەوەی موڵکی مەلیکە، ئەگەر بە هیلاکت نەبات ئەوە دەرت دەکات .

(الحسد) ئێرەیی، وەکو دژایەتی کردنی کەسێکە کە لە تۆ بە هێزترە .